

KELEIVIS
DARBO 2MŪNŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata Metams:

Amerikoje	\$3.00
Pietų Amerikoje	3.50
Kanadoje	3.50

Pusmetis Metų:

Amerikoje	\$1.50
Pietų Amerikoje	1.75
Kanadoje	1.75

Apskeltimų kainų klauskite laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States

THE BEST ADVERTISING MEDIUM

Advertising Rates on Application

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 39 Keleivio Telefonas: SO 8-3071 SOUTH BOSTON, MASS., RUGSĖJO (SEPTEMBER) 28, 1949 Atskiro Numerio Kaina 7 centai 44 METAI

Negalima Susitarti Su Rusija Dėl Atomų Kontrolės

Rusai Turi Atominių Ginklų ir Nenori Kontrolės; Amerika, Anglija ir Kanada Baigia Susitarti dėl Bendradarbiavimo Atominėje Ginklavimosi; Rusai Siūlo Alyvų Šakelę su Nuodingais Dygliais

Praeitą penktadienį Amerika ir Anglija kartu paskelbė, kad yra įrodymų, jog Sovietų Rusijoje įvyko atominis sprogdymas. Rusija jau turi atominių ginklų.

Tuoju po to paskelbimo vėl pradėta kalbėti apie atominės energijos tarptautinę kontrolę. Sovietų Rusija šią savaitę atnaujino savo pasiūlymą Jungtinėse Tautose, kad atominiai ginklai būtų uždrausti ir kad didžiosios valstybės "padarytų taiką" tarpusavyje. Rusija savo pasiūlyme sako, kad Amerika ir Anglija ruošiančios karą ir todėl esą reikalauja tuos pasirošimus sulaukyti.

Jungtinių Tautų seime Amerika ir Anglija rusų pasiūlymą įvertino, kaip eilinę propagandą. Rusai siūlo "uždrausti" atominius ginklus, bet rusai nesutinka, kad atominės energijos gamyba būtų internacionalizuota ir kad būtų įvesta griežta kontrolė, kuri galėtų susekti slaptas atomines dirbtuves. Rusai tokios kontrolės nenori, o todėl visi jų pasiūlymai yra tik akių dumimas ir Anglijos užsienio reikalų ministeris rusų pasiūlymą pavadino "kvailu pasiūlymu", o Amerikos atstovas rusų pasiūlymą vadino "alyvos šakelė, apsupta nuodingais dygliais."

Tuo tarpu Amerika, Anglija ir Kanada baigia susitarti dėl atnaujinimo bendradarbiavimo atominės energijos tyrinėjimo srityje. Dar šią savaitę bus sutarta, kaip tas bendradarbiavimas bus atnaujintas ir numatoma, kad Amerika perkels į Anglijos sandėlius dalį savo atominių bombų, kad jos būtų arčiau prie Rusijos.

Laukiama, kad prezidentas Trumanas kreipsis į kongresą prašydamas pakvesti dabar veikiantį įstatymą apie atominės energijos gamybą. Įstatymas draudžia duoti informacijas kitoms valstybėms apie atominės energijos gamybą, o susitarus su Anglija ir Kanada toms šalims bus duodamos informacijos apie atominės energijos dirbtuves ir gamybos paslaptis.

Zinia, kad Rusija turi atominių ginklų, sukėlė daug susidomėjimo ir komentarų. Amerikos vyriausybė ir dabar stovi už savo senesnę pasiūlymą, kad atominės energijos gamyba būtų internacionalizuota ir kad būtų kartu įvesta griežta kontrolė, kad nė viena valstybė negalėtų atominių ginklų gamintis slapta. Amerikos pažiūra į tą klausimą nėra pasikeitusi, bet ir

Letuvių Kongrese Bus 1,000 Delegatų

Visuotinio Amerikos Lietuvių Kongreso paruošiamieji darbai varomi pirmyn. Spalio 9 d. New York, New Yorker viešbutyje, bus platus New Yorko Lietuvių Tarybos šaukiamas veikėjų ir organizacijų atstovų pasitarimas kongreso reikalais. Pasitarime dalyvaus A. L. Tarybos valdybos nariai iš Chicago ir daugelio organizacijų atstovai.

Numatoma, kad Visuotiname Amerikos Lietuvių Kongrese, lapkričio 4-6 dienomis, New York, dalyvaus ne mažiau, kaip tūkstantis delegatų iš įvairių lietuviškų kolonijų Amerikoje. Kvietimai įvairioms organizacijoms jau siunčiami, kurių adresai yra žinomi. Bet organizacijos, jei ir negautų pakvietimo, kviečiamos rinkti delegatus į lietuvių kongresą.

Vengrai Nuteisė Rajk'ą Mirti

Vengrijos bolševikų teismas nuteisė Vengrijos Trockį, Laszlo Rajk, ir du jo bendradarbius mirti už ruošimą sąmoklo nuversti Vengrijos diktatūrą. Kiti du kaltinamieji bolševikų vadai gavo kalėjimo bausmės iki gyvos galvos, o vienas nuteistas kalėti 9 metus. Du kariškiai, kurie buvo teisiami kartu su Rajku, perduoti kariuomenės teismui.

Visi kaltinamieji viešai prisipažino prie savo prasižengimų, o Laszlo Rajk sakė, kad mirties bausmė jam esanti visai "pelnytai" paskirta. Jis neprasė teismo pasigailėjimo, bet jo advokatas įteikė prašymą sumažinti jam bausmę dėl "sirdingų prisipažinimų."

PASKIRTI PINIGAI EUROPAI GINKLUOTI

Šį pirmadienį senato ir atstovų rūmų komisija nutarė skirti Europos valstybėms apginkluoti \$1,314,000,000. Derybos dėl pinigų paskyrimo buvo labai trumpos. Pinigų paskyrimą pagreitino zinia, kad Rusija turi atominių ginklų.

Dabar pinigų skyrimą kongresas patvirtins ir prezidentas pasirašys.

Rusijos nenoras pripažinti tokią kontrolę irgi nėra paginklų gamintis slapta. Amerikos pažiūra į tą klausimą nėra pasikeitusi, bet ir

PLIENO DARBININKAI REIKALAUJA SENATVĖS PENSIJŲ

Pittsburgho Superior Steel Corporation's Carnegie dirbtuvės darbininkai išėjo į streiką demonstruodami savo pasiryžimą iškviesti senatvės pensijas. Derybos dėl darbo sutarties plieno pramonėje vedamos Pittsburgh, bet prie susitarimo vis dar neprieita. Unijos atstovai streiką jau iš dvejų kartų atidėjo, bet jei derybos nepasiseks, darbininkai leis į streiką, kol jiems bus pripažinta teisė į senatvės pensijas.

Nauji Lietuvių Transportai

Rugsėjo 24 dieną laivų "General Blatchford" New York atvyko 60 lietuvių šeimų. Atvyko: Vladas Adomavičius, Vladas Bagdonavičius, Antanas Baltrušaitis, Lili Barcaitė, Stasys Bikulčius, Vytautas Bilunas, Vytautas Buška, Antanas Dagys, Ona Dmukauskas, Valė Dobrovolskis, Petras Furmonavičius, Vladas Galinkevičius, Juozas Jezukaitis, Stasys Jurgilas, Stasys Kalvaitis, Mykolas Kapočius, Pranas Kavaliūnas, Aleksandras Kavalčiukas, Jonas Kiveris, Bronius Klimavičius, Povilas Korla, Vilius Kubilius, Justinas Kuras, Jurgis Lenderskis, Juozas Lekas, Povilas Lingaitis, Juozas Liutinskis, Stasys Lukoševičius, Stasys Marcinkevičius, Veronika Marijonaitienė, Žibuntas Mikšys, Veronika Miliuskauskas, Antanas Mockaitis, Antanas Morušis, Stanislaiva Odinaite, Vladas Palevičius, Jonas Palubekas, Adolfas Paukštys, Pranas Petrauskas, Petras Remeika, Viktoras Rutkauskas, Vladas Sabaliauskas, Jonas Saikunas, Juozas Saladzius, Juozas Sikorskis, Stasys Skrupkauskas, Kazimieras Sobotas, Algimantas Šlepetyš, Alfredas Staudė, Ursulė Stočkutė, Pranas Staškevičius, Teresė Sutienė, Pranas Sverekis, Julija Vailokaitienė, Albertas Vasčiūnas, Mečislovas Vaišvila, Lucija Valtas, Jonas Visbara, Anelė Žilinskas ir Vytautas Zymantas.

Papildomai pranešama, kad rugsėjo 26 d. laivą "General Haan" atvyko dar šie lietuviai: Antanas Empakaris, Julius Gravokas, Juozas Jurkaitis, Juozas Kavaliauskas, Zofija Kazėkauskienė, Adolfas Kraujauskas, Kazys Kriškiūkaitis, Elena Liubavičius, Kostutis Matukas, Teresė Moskienė, Mykolas Pakštys, Mindaugas Tomkus ir Rozalija Vrubliauskienė.

Rugsėjo 28 dieną laivą "General McRae" New York atvyksta šie lietuviai: Albertas Adomenas, Antanas Arunas, Vladas Bakunas, Petras Balandis, Leonas Barauskas, Juozas Bendoraitis, Pranciška Bonkus, Marijona Biskis, Mykolas Biržiška, Jonas Brazėka, Algirdas Čepėnas, Andrius Cieminis, Marijona Dambrauskas, Benediktas Dapkus, Juozas Diklus, Aleksandras Dobkevičius, Pranas Endruskevičius, Jurgis Gesvantas, Pranas Greitaitis, Juozas Jaksonas, Jonas Karuza, Valteris Kasparaitis, L. Madaš Kasperskis, Antanas Kaunas, Natalija Kizlauskas, Jonas Klimas, Adomas Kniukštas, Jonas Zukauskas ir Stefanija Ramanauskaitė.

Rugsėjo 26 dieną laivą "General Haan" New York atvyko 35 lietuvių šeimos. Atvyko: Kazys Ališauskas, Viktoras Balundis, Arturas Dreslius, Vincas Galeckas, Jonas Gendrius, Stasys Grižas, Valerijonas Indrulis, Jurgis Jakutis, Aleksandras Jančys, Fulgintas Janonis, Algirdas Janušaitis, Povilas Jonušis, Jonas Juodišius, Mykolas Kungė, Marcelė Milerytė, Kazimiera Narbutienė, Jonas Petrušis, Norbertas Plechavičius, Antanas Ramanauskas, Algirdas Ramonas, Antanas Ripskis, Vincas Šaulis, Vytautas Senkevičius, Adolfas Šermukšnis, Adomas Šer-

Vokiečiai Jau Nori Keisti Sienas

Vokietijos parlamente (Bundestag'e) kancleris Dr. K. Adenauer pareiškė, kad Vokietija niekada nesutiks su dabartinėmis vokiečių lenkų sienomis ir reikalauja grąžinti Vokietijai visas jos turėtas 1938 metais žemes. Kiti kalbėtojai tame parlamente sakė, kad Vokietijos sienas turi būti įjungtas Zudetų kraštas, kurį Hitleris buvo atplėšęs nuo Čechoslovakijos. Kada komunistų kalbėtojas Reinman pasisakė už dabartinę vokiečių lenkų sieną, kaip taikos sieną, jis buvo nubautas.

'KAIRIEJI' LAIMEJO ELEKTROS UNIJOJ

Elektros darbininkų unijos konvencija praeitą savaitę perrinko "kairiuosius" į vadovybę. Prieš bolševikuojančią vadovybę pasisakė du penktadaliai delegatų, bet dauguma stovėjo už juos. Unijos pirmininku išrinktas Albert J. Fitzgerald iš Lynn, Mass. Kadangi Lynn'o lokalas yra dešiniųjų unijistų rankose, tai tas lokalas šį pirmadienį nutarė A. J. Fitzgeraldą suspenduoti už tai, kad jis nesilaikė lokalo nurodymų ir balsavo prieš instrukcijas.

BALF'o Seimo Atstovams Kambariai

BALF'o metinis seimas įvyksta spalio 7-8 dienomis Hotel Benjamin Franklin, Chestnut ir 9th Sts., Philadelphia, Pa.

Seimui rengti komisijos rūpesčiu tame pat viešbutyje yra rezervuota 50 kambarių seimo atstovams. Seimo atstovai, norį apsigyventi viešbutyje, turėdami kambarių, malonėkite parašyti apie tai viešbutiui.

Kas norėtų privačiai apsinakvoti prašoma kreiptis į BALF'o seimui rengti komitetą, ULRA Convention Committee, 204 N. Broad St., Philadelphia, Pa.

BALF Seimui Rengti Kom.

Derybos Pieno Pramonėje Dėl Pensijų Tęsimos

Unija Reikalauja \$125 Mėnesinės Pensijos Senatvėje; Derybos Eina Labai Lėtai; Unija Žada Streikuoti Šį Seštadienį; Streikas Anglijo Kasyklose Tęsiasi; Fordo Derybos Tęsiasi

Dvi Parodos Kongreso Proga

Amerikos Lietuvių Kongreso atstovai turės progos aplankyti net dvi lietuvių tautodailės parodas.

Broadway ir 44 gatvės kampe, New York Hall of Science Patalpose, vyks Lietuvos dailininkų darbų paroda, kuri atsidaro spalio 20 d. ir užtruks bent vieną mėnesį.

71st Armory, Park Ave. ir 34th St., lapkričio 7 d. prasidės tarptautinė paroda, kurią kasmet organizuoja tarptautinis moterų komitetas. Čia New Yorko lietuvių moterų tarybos komitetas išstatys lietuvių tautodailės, liaudies dirbinių ir literatūros pavyzdžius.

Moterų komiteto valdybą sudaro: Marijona Kizytė - pirmininkė, Bronė Spudienė - bilietų komisijos pirmininkė, Barbara Darlys - sekretorė, Dr. Aldona Šliupaitė - išdininkė, Stella Charaskaitė - fin. sekretorė, Violeta Tysliavienė - korespondentė.

Bilietai į parodą jau parduavinėjami, kaina 50c.

Tito Smerkia Vengrijos "Teismą"

Jugoslavijos vyriausybė pasiuntė Vengrijai ilgą ir labai griežtą notą dėl Budapestės suvaizdintos teismo komedijos. Jugoslavijos vyriausybė sako, kad kaltinamieji Budapestės teisme turėjo antraišles reikšmes, o tikrasis kaltinamasis buvo Jugoslavijos vyriausybė, prieš kurią kaltinamieji teisme pylė visokias "pispazintimo" pamazgas. Jugoslavijos vyriausybė sako, kad toki teismo komedija yra šlykštus ir kriminalinis veiksmas.

Jugoslavijos vyriausybė pabrėžia, kad ji nori būti ir bus nepriklausoma nuo Rusijos ir neduos save pavergti Maskvai, kaip yra pavergtos kitos "liaudies demokratijos" šalys - Lenkija, Rumunija, Vengrija, Bulgarija ir Albanija.

NEW HAMPSHIRE PABRANGINA SNAPSĄ

New Hampshire valstija nutarė pabranginti šnapsą savo 43 valstybinėse paraudotuvėse, bet ir po pakėlimo kainų N. H. šnapsas kainuos pigiau, kaip Massachusetts valstijoje, todėl "kontrabanda" vis dar "žydi."

Plieno darbininkų unija atidėjo streiką plieno pramonėje iki šio seštadienio, o tuo tarpu Pittsburghe tęsimos derybos dėl darbininkų reikalavimų. Unija reikalauja, kad kiekvienas plieno pramonės darbininkas, sulaukęs 65 metų ar senesnis, gautų mėnesinės pensijos iš kompanijų pinigų \$125, neskaitant ką jis gauna iš socialinio draudimo.

Virš to unija reikalauja, kad plieno pramonėje būtų įvestas draudimas ligoje, nelaiminguose atsitikimuose ir mirčiai ištekis. Pagal unijos apskaičiavimą įvedimas senatvės pensijų sudarytų kompanijoms išlaidų po 10 centų valandai kiekvienam darbininkui.

Kol kas tik Bethlehem Steel Corporation pasiūlė unijai, kad ji mokesį į senatvės pensijų kasą po 4 centus į valandą kiekvienam darbininkui ir siūlė, kad darbininkai iš savo pusės primokėtų į tą kasą po 3 centus į valandą. Iš kitų kompanijų aiškesnių pasiūlymų tame reikale dar nebuvo.

Pensijų klausimas plieno pramonėje jau svarstomas 3 mėnesiai. Anglių kasyklose dėl to klausimo jau eina streikas. Angliakasiai iškovojo sau pensijas, bet kadangi darbo sutartis nebuvo atnaujinta ir dalis kasyklų savininkų sustabdė įmokėjimus į pensijų kasą, tai pensijų išmokėjimas seniems darbininkams buvo sulaukytas. Dėlto ir kilo streikas, kurs tęsiasi jau antra savaitė.

Dėl pensijų eina derybos Fordo kompanijoje, o dabar elektros darbininkų unija iškelė panašų reikalavimą ir didžulį General Electric Co. ir Westinghouse Electric Corp. 200,000 darbininkų balsuoja, ar išeiti į streiką, jei derybos dėl pensijų neduotų rezultatų.

21 BILIONAS DOLERIŲ KARO VETERANAMS

Veteranų administracija praneša, kad iki šiolei per tos administracijos tarpininkavimą antro pasaulinio karo veteranai ar jų įpėdiniai jau yra gavę visokių pašalpų ir pensijų 21 bilioną dolerių.

AMERIKON ATVYKSTA MYKOLAS BIRŽIŠKA

Šį trečiadienį į Ameriką atvyksta profesorius Mykolas Biržiška su savo šeima. Jis sustos Waterbury, Conn. Jo adresas bus P. O. Box 86, Watertown, Conn.

Pakalbinkite kaimynus ir draugus užsisakyti "Keleivį." Kaina metams \$3.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RAMO
TAS DUONON NEPRABO

Kas Girdėt Chicagoje

Chicago lietuvių Marquette Parko parapijose yra įvesti šiluvos atlaidai. Jie įvyksta tuo pat laiku, kaip Lietuvoje, rugšėjo pradžioje. Žinoma, čia tie atlaidai nėra tolo nėra taip populiarūs, kaip Lietuvoje. Šiemet atlaidai baigėsi rugšėjo 15 d. išsklaidingais mišparais su procesija, kur parodavo daug kunigų ir du pralotai —Kruszas ir Brizsko. Paprastieji kunigai paskui balakimę sekė po du, o pralotai po vieno. Mat jie taip išsiiputė buvo, kad po vieną būtų neišsistę.

Pamokslus per visas dienas sakė pranciškonas. Visi jo pamokslai buvo apie panešę švenčiausią eudais pagarbintą. Sakė, kad per jos užtarimą ir jos pagalbą Lietuva busianti išgelbėta. Tik, girdi, reikia daug melstis. Apie tai, kad reikia aukų dėti Lietuvos laisvinimo bylai vesti, arba apie tai, kad reikia aukas dėti tremtyje esantiems lietuviams gelbėti, kad jiems reikia siųsti darbo ir butų garantijas—nė žodžio. Tarsi toks darbas nesirūši nei su lietuvių tautos gelbėjimu, nei su Kristaus mokslo vykinimu.

Kai einasi apie bažnyčių, vienuolynų, klebonijų, katalikiškų mokyklų statymą, tai kunigai žmones šaukia ne prie maldos, o prie aukų. Kai einasi apie vienuoliams ir kunigams užtikrinimą patogaus gyvenimo, tai kunigai nesako, kad užtenka melstis ir kunigai busią sotūs. Ne, tada jie šaukia pinigų, pinigų ir dar pinigų. Tai gi pagal kunigų aiškinimą išeina, kad Lietuvą išlaisvinsim, ją atstatysim, tremtinius iš vargo ir mirties išgelbėsime per maldas, bet bažnyčią ir religiją išgelbėsime ir kunigus bei vienuolius išlaikysime per pinigų. Ir kad šitai darydami pelnysime dangaus karalystę.

Visi žinome, kad Kristus ant žemės gyvendamas nė iš tolo neužsiminė, kad reikės Jo motiną garbinti taip, kaip dabar kunigai kad mokina. Nemokino, kad per jos užtarimą išgelbėsime tautas nuo prazuties. Kristus nesakė, kad išganymą pelnysime ir ant žemės Dievo karalystę įkursime pristatydami puikių bažnyčių, dailių klebonijų, gražių vienuolynų ir kunigų gyvenimui suaukodami tiek, kad jie galėtų buržujiškai gyventi. Visi žinome, kad Kristus mokė, jog Dievo karalystę ant žemės įkursi

me artimo meilę praktikuo-

dami. Tarpe Chicagoj apsigyvenusių tremtinių esąs vienas Lietuvos karininkas su šeima. O jis tuo labai pagarsėjęs, kad Vokietijoje budamas, atsidūrė tame bažnytkaimyje, kur randasi stebuklais pagarsėjusi Teresė Neumanaitė. Jis ten buvo patekęs į tos Teresės gvardiją. O tas įvyko taip: Kai tas karininkas pirmą kartą pamatęs stebukladarę, tai jam ji keistai išrodžiūsi. Jo galvoj kilo mintis, kad ji išrodė be gyvybės ir lyg būtų guminė. Teresė jo mintis supratusi, šokusi iš lovos, atsistojo prieš jį ir žiūrėjusi jam į akis. Karininkas pastebėjęs, kad iš jos akių pasipylė kruvinos ašaros. Nuo to momento karininkas tapęs labai maldingu. Be to, jis po to būvęs priskirtas prie Teresės gvardijos, kuri tvarko skaitlingus pilgrimus.

Ryšium su tuo kyla daug klausimų. Sakysime, kodėl tikintieji nepaprašo Teresę pašaukti katalikiškas tautas vienybė, į krikščionišką sugyvenimą ir prie vykinimo socialinio teisingumo? Kodėl ji neprabyta apie tai, kad katalikiškos tautos savo santykius remtų Kristaus mokslu? Juk dabartinių vargų žmonija neketėtų, jei katalikiškos tautos būtų krikščioniškai sugyvenusios ir vykinusios socialinį teisingumą.

Jei ta tarama šventoji gali stebuklus daryti, tai keista, kad ji juos daro „nuotrupomis“, o visas žmonių didžiulias bėdas palieka, kaip jos yra.

Kol „Margučio“ priea-kyje buvo velionis kompozitorius A. Vanagaitis, tai „Draugas“ ir „Margutis“ ryšių neturėjo. Dabar po A. Vanagaicio mirties ima kitaip vysti. Išrodo, kad ryšiai tarp „Draugo“ ir „Margučio“ jau užmegsti ir tvirtėja.

Per metų eilę Chicago lietuvių parapijos piknikams turėjo Vytauto Parką, esantį šalia kazimierių kapinių. Parkas ir yra dalis tų kapinių. Chicago mirusiųjų karalystei didėjant, parko vietą reikia grąžinti kapinėms. Parapijos netenka piknikams vietos. Dabar kalbama, kad parapijiniai piknikai po metų kitų busią perkelti į Labdakaralystę ant žemės įkursi

PLIENO VADAS JUOKIASI

Plieno darbininkų vadas, Philip Murray, veda derybas su plieno kompanijomis dėl naujos darbo sutarties ir dėl sėnatvės peasių. Derybų protarpyje jis juokauja su CIO generaliniu patarėju Arthur Goldberg (dešinėje) ir reporteriu.

KAIP ILGAI RUKS KAMINAI?

Carnegie Steel Corporacijos kaminai, Homestead, Pa., dar ruktai, bet kiek ilgai? Jei kils streikas plieno liejyklos ir visa plieno išdirbystė sustos. Keli vaikučiai nuo kalniuko žiūri į tos didžiulės plieno kompanijos kaminus ir stebisi, kaip ilgai jie dar ruktai.

yra pusėtinai populiarūs ir nariai, pastebėję kokią nors mažesnę piknikai ten kas komisijos ar keno kito klai-sekmadienis įvyksta. Vieta dą ar neapsižiūrėjimą, turi piknikams dar geresnė, ne-gu Vytauto Parkas, tik ne-patogu, kad pusėtinai toli už miesto, ir pasiekiami tik automobiliais ir busais. O Vytauto Parkas pasiekiamas ir stryktarais.

Laisvamani.

AKRON, OHIO

Atsakymas B. Yarašui

„Keleivio“ 36 nr. rugšėjo 7 d. B. Yarašius, aprašydamas apie A. L. P. Klubą narių sugyvenimą pastebėjo, kad vienas „karštagalvis“ klubo susirinkime pradėjęs ieškoti priekabių prie vienos klubo narės ir iš to kilusios peštynės. Reikalas buvo toks:

A. L. P. Klubas turėjo parengimą ir nuo parengimo liko apie 15 svarų dešrų. Minimas „karštagalvis“ sekandį dieną po parengimo nuvažiavo pas komisijos narę ir nusipirko tų dešrų už \$3.50.

Susirinkime komisija raportavo, kad likusių dešrų parduota už \$2, o aš pastebėjau, kad aš pirkau už 3 dolerius su puse, todėl klausiau, kur dingio pusantro dolerio? Už tą pastabą ir kilo visas tas nemalonus ermyderis.

Kyla klausimas, ar klubo

LIETUVOS GENERALINIO
KONSULATO NEW YORKE
PAIESKOMI ASMENYSAidukas, Silvestras, iš Lau-
cūniškių km., Salako valsčiaus,
Zarasų apskr.Bubelytė - Strang, Liudvicia
(Lena), iš Degučių km., Lygu-
mų vals., Šiaulių apskr.Bubnelytės, Onutė ir Petro-
nelė, iš Bartelių km., Veisiejų
vals., Lazdijų apskr.Gaidamavičiūtė, Karolina, iš
Stalgiškių vienk., Meškių v.
Šiaulių apskr.Jotka, Advartas, iš Laucūni-
škių km., Salako vals., Zarasų
apskr.Karnickas, Justinas, iš Lau-
cūniškių km., Salako vals., Za-
rasų apskr.Karnickas, Silvestras, iš Lau-
cūniškių km., Salako vals., Za-
rasų apskr.Karvelis, Karolis ir Pranas,
iš Utenos apskr.Kelertas, Endrius, iš Paant-
varčių km., Raseinių apskr.Količienė-Simkutė, iš Batakių
vasl. Tauragės apskr.Kontautienė-Silkaitytė, Ane-
lė, iš Deveikiškių km., Krakių
vals., Kėdainių apskr.Leščinskaitė, Marijona, iš
Degučių km., Lygumų vals.,
Šiaulių apskr.Mankus, Juozas, iš Bandzinų
km., Raseinių apskr.Markauskas, Adomas ir Vla-
das, sūnys Jono ir Veronikos
Gružinaitės Markauskų.Masionytė, iš Stakiškių km.,
Seirijų vals., Alytaus apskr.Mataitis, Mateušas, brolis
Adelės Subačienės, gyvenęs 55
Standish St., Hartford, Conn.Mickaitis-Zemaitienės, Nata-
lijos, giminės prašomi atšiepti.
Miskinytės, seserys Juzės
Valentukevičienės.Mocius, Stasys, iš Dapkunų
km., Meškių vals., Šiaulių ap-
skr.Niekis, Viktoras, iš Šašų km.,
Šiaulių apskr., buvo pirks Bal-
keičių dvarą. Kriukių vals.,
Šiaulių apskr.Norvaišaitės, Elzbieta ir Leo-
nora, iš Mikošiškių km., Biržų
apskr.Paulauskas, Leonas, iš Žvilų
km., Šilalės vals., Tauragės ap-
skr.Petrakis, žmona ir vaikai
Juozo Petračio, kilusio iš Lau-
mėnų km., Aukštųjų Panemū-
nės vals., Kauno apskr.Preik, Friedrich, ir jo sesuo
Ida, gyvena Pittsburghe.Pucinskis, Ciprijonas, iš Šau-
klių km., Mosėdžių parapijos.Saraitė-Sirvidienė, Marija, iš
Juodkaimių km., Jossvainių v.
Kėdainių apskr.Schlentner, Otto, gyvena Ply-
mouth, Minn., ar Sheboygan,
Wis.Stanelis, trys brojai, gimę
Amerikoje, sūnys Kazimiero,
kilusio iš Jurkšaičių km., Šve-
šnos vals., Tauragės apskr.Tamašauskaitė, Barbora, iš
Kalmelio km., Joniškio vals.,
Šiaulių apskr.Tenkait, Andrius, iš Ridikiš-
kės km., Tauragės apskr.Tylaitė, Barbora, iš Trakių
km., Ekiemonių vals., Utenos
apskr.Ulinas, Ubrasas, Jurgis, iš Kalvi-
škio km., Salako vals., Zarasų
apskr.Vaitkutė, Ona, ištekojo Lie-
tuvijoje, jos tėvai iš Čiūdžių v.,
Telsių apskr.Valentukevičius, broliai Jono
Valentukevičiaus.Venckus, iš Juodkaimių km.,
Jossvainių vals., Kėdainių ap-
skr.Všockis, Ignas, iš Stegvilų
km., Šiaulių apskr.Iškomieji arba apie juos ži-
nantieji maloniai prašomi atsi-
iepti į:
Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.Laikas užsisakyti „Kele-
vio“ Kalendorių 1950 me-
tams. Daug skaitymų ir in-
formacijų. Kaina 50 centų.

Worcesterio Naujienos

Mirimai Musų Tarpe

Pastaruoju laiku Worces-
teryje mirė keletas dar jau-
nų lietuvių, čia gimusių ir
augusių. Mirė A. Nevis-
Navickas, Albertas Mitri-
kas, buvusios dainininkės
Julės Mitrikaitės - Rukas
brolis, Mykolas Jankauskas,
musų veikėjas A. Stonkiu-
tės-Jankauskienės vyras, ir
Liudvikas Volungis, 55 me-
tų.

Liudvikas Volungis paėjo
iš Lietuvos nuo Merkinės,
paliko dideliame liudesyje
žmoną, vieną sūnų ir dukte-
rį slaugę. Velionies sūnus,
Vytautas Volungis, buvo
musų miesto majoro sekre-
torius, vėliau rezignavo ir
gavo valdžios darbą Vokie-
tijoje. Tėvui mirus sūnus
buvo paskrydęs iš Vokiet-
ijos. Vytautas yra vedęs
žmoną Anitą Bušaitę.

Liudna netekus jaunų,
susipratusių lietuvių.

Sandaros Išvažiavimas

A. L. T. Sandaros 16
kuopa bendrai su Lietuvių
Motėrų Piličių Klubu turės
pikniką-išvažiavimą spalio
(October) 2. Babrausko
darže, Leicester, Mass.

Tai bus paskutinis šio ru-
dens išvažiavimas. Motėrų
klubo choras, vedamas Mrs.
Meškus-Jablonskytės, išpil-
dys gražią dainų programą,
sokiams gros orkestra. Bus
garsiaikalbis. Tai bus links-
mas paužimas prieš šaltą
žiemuželę.

Pulkininkas, ale
Nerazumnas

Girdėjau prie čerkutės
vieną lietuvišką pulkininką
politikaujant. Jis „visai
rimtai“ aiškino, jog visos
Lietuvos nelaimės paeinan-
čios iš socialdemokratų ir
liaudininkų ir ypač iš buv-
sio prezidento Dr. K. Gri-
niaus. Pagal tą girtą pul-
kininką, kurio galvoje nė
viena aiškesnė idėja nėra
niekada nakvojusi, Lietuvos
demokratiškos grupės ir bu-
vęs prezidentas Grinius
„pastatė armijos priešaky-
je“ kokią tai Zuką, o tas Zu-
kas buvęs visų Lietuvos ne-
laimių šaltinis.

Apie tą pulkininką rašau
todėl, kad parodžius, kokių
neišmanėlių yra su pulki-
ninko čiu. Mat, glūsi ir
ėinas proto nepriduoda, o
Smetonos laikais prisipere-
jo pulkininkų ir kitokių
aukštų čiu, kurių vieninte-
lis nuopelnas buvo tas, kad
jie nuolankiai „tautos va-
do“ čebatus laizė.

Dudutis.

Budraitis.

Ruošiamės į Kongresą

Sandaros 16 kuopa rug-
šėjo 19 d. turėjo susirinki-
mą, nutarė pasiųsti į Visuo-
tiną Amerikos Lietuvių
Kongresą, lapkričio 4-6 d.,
du atstovus. Atstovais iš-
rinkti Juozas Pupka ir Juo-
zas Krasinskas.

Sandaros kuopa nutarė
kongreso progą paaukoti
Lietuvos vadavimo reika-
lams \$50.

Aptarus musų ir motėrų
klubo ruošiamo pikniko šį
sekmadienį reikalus, ir pat-
virtinus veikiančios komisi-
jos darbuotę, susirinkimas
buvo užbaigtas.

„Kaminkretis ir
Malunininkas“

So. Bostono Gabija lap-
kričio 27 d., 4 val. popiet,
Worcesterio LNC svetainė-
je, statys M. Petrausko ope-
retę „Kaminkretis ir Malu-
nininkas.“ Pastatymui va-
dovaus muzikas J. Dirvelis.
Su Gabijos atstovais, P.
Rumskiu, S. Kontautu, S.
Valkevičiu ir A. Juga jau
galutinai susitarta.

Žinios Zinėlis

Vietos lietuvių tarpe keti-
na versti advokata teisi-
ninkas Zenonas Balčiūnas.
Tai labai malonus jaunu-
lis, gražiai kalba lietuviš-
kai. Jo motina, Teodora
Balčiūnienė, gyvena South
Bostone. Jaunasis advoka-
tas ketina atidaryti savo
ofisą musų mieste.

Mokytojas Eugenijus J.
Parulis pradėjo dėstyti lie-
tuvių kalbą vietos aukštojo
prekybos mokykloje. Moky-
tojas Parulis buvo mokyto-
jas Everett, Mass., aukštojo
mokykloje. Jo tėvai yra se-
ni musų miesto gyventojai,
tėvas Vincas Parulis yra
biznierių Grafton gatvėje.

Senas musų miesto gy-
ventojas, Vincas Lioda, rug-
šėjo 19 d. minėjo savo 70
metų gimtadienį ir lyg ty-
čia tą dieną supuolė su 50
metų jo buvimu Amerikoje
ir su 40 metų priklausymu
prie Lietuvių Klubu. Jo su-
nus, Vincas, yra Bell kom-
panijos aukštas pareigūnas
ir po juo dirba nemažai lie-
tuvių.

Rugšėjo 17 d. musų mies-
te buvo apsilankiusi iš Con-
necticut valstijos maloni
viešnia, Marija Lietuvni-
kaitė, Dr. Vinco Kudirkos
sesers duktė. Juozas Šala-
viejus ir Bronius Levanavi-
čius supažindino su viešnia
ir jų korespondentą.

Skaitykite šias Knygas!

Mūsų broliai tremtyje yra išleidę daug vertingų
knygų, kurias reikia skaityti. Ne visas mes turime.
bet savo skaitytojams šiuo tarpu rekomenduojame
sekamias:

Demokratinio Socializmo Pradai	50c.
Tavo Kelias į Socializmą	25c.
Dėl Laisvos Lietuvos	25c.
Nulis ir Begalybė (apysaka)	\$1.00
Socialdemokratija ir Komunizmas	20c.
Jaunasis Socialdemokratas	10c.

Norintieji įsigyti šias knygas, kreipkitės asmeniškai
į mūsų ofisą ar rašykite:

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

LENGVAS BUDAS ...
ISMOKTI ANGLISKAI

ANGLŲ KALBOS VADOVELIS su paaiškinimu,
kaip yra tariamos įvairiose konstruokijose angli-
kos raidės; su žodžių linksniuote, su gramatika ir su
lengvais pasikalbėjimais ieškant darbo, nuejus krau-
tuvėn, pas siuvėją, pas daktarą, restoraną ir tt.

KAINA 35 CENTAI, kuriuos galima prisiųsti pašto
ženkleliais.

KELEIVIS

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Sveikas gyvas, tėve!
Kurlink taip šlubuoji?
—Einu pas Čalį Zacirką.
—O kas jis per vienas?
—Jis yra bučeris, Maike.
Jis padaro gerų lietūviškų
kilbasų.
—Ar tėvas manai balių
kelti?
—Ne, vaike, aš einu pas
jį su kitokių reikalu. Matai,
jį turi gerą tekilą peilį
liams galasti, tai aš noriu
išsigalsti šoblę.
—Verčiau to nedaryk, tė-
ve.

—Kodėl?
—Gali susižeisti.
—Maik, juokų neprov-
kyk. Šventas tėvas paskel-
bė vainą katalikų priešams,
tai reikia rikiuotis prie fai-
to.
—Nusiramink, tėve. Ka-
talikams Amerikoje nėra
jokio pavojaus. Jeigu jau
reikia ką suvaldyti, tai ne
katalikų priešus, bet kunig-
sus, nes jie čia jau per daug
didelis ragus užsiaugino.
Vienas jų andai net buvo
sio prezidento Rooseveltto
našlę iškoliojo, kad neprita-
ia klerikalų politikai.

—Maik, nesis p r e č y k
prieš vyresnį. Aš tau sa-
kau, kad neprietelių mes tu-
rim labai daug. Apie tai
rašo visos katalikų gazetės.
Sako, reikia daryti didelę
akciją prieš bedievius, ir tai
akcijai jau renkami pinigai.
Yra net ir tam tikras Kata-
likų Akcijos fondas sudary-
tas, kurio kasierium yra ku-
nigas Ignacijus. Teisybė,
ką tas žodis mynina, aš ne-
žinau. Klausiau Zacirkos,
ale ir jis nežino, kas yra ka-
talikiška akcija. Enivei,
šoblė turi but išgalasta.

—O aš sakau, mesk, tėve,
tą kočergą per tvorą, nes be
reikalo ją valkioji. Dar no-
sį kada nusipiausi.

—Ne, Maik, unaras ne-
azvalija. Koks gi būtų ge-
nerolas be šoblės? Tu ne-
žinai, kaip didelis jaučiasi
žmogus, kada jis turi prie
šono zbrajų. Nieko tada
ant svieto nebijai, išskyrus
tik poną Dievą ir zlyduką.

—Nedaryk juokų, tėve.
—Maik, čia ne juokai.
Ve, prezidentas Trumanas
apznaimino svetui, kad
Stalinas jau turi atomišką
bombą. Tai kaip tu rokuo-
ji, ar čia juokai?

—Bomba ne juokai, tėve.
Bet ar Stalinas ją turi, mes

—Greičiausia turi, Mai-
ke. Sako, kad Amerikos
paslai, ką užlipo ant Rarotų
kalno Nojaus arkos ieškoti,
girdėjo didelį trenksmą ir
matė liepsnas, kaip ruskiai
tas bombas sprogdina. Gal
dėl to amerikona ir lipo į
tą kalną.

—Tokioms pasakoms ne-
tikėk, tėve. Jeigu Ameri-
kos mokslininkai iš tikrųjų
girdėjo tokių bombų spro-
gdinimą, tai girdėjo techni-
kom priemonėm, o ne nuo
Ararato kalno matė.

—Bet tu, Maik, nenori
vieryt, kad maskoliai galė-
tų tokią bombą turėti. Ži-
nai, kad ir aš nelabai tam
tikiu. Juk padaryti tokią
bombą, tai žmogus turi but
nedurnas. O ruskiai yra
tamsūs narodas. Argi tie
utelių užesti skuralupiai ga-
lėtų išrasti atomo bombą?

—Patys ruskiai neišras-
tų, tėve. Bet jie galėjo pa-
vogti tos bombos paslaptį
iš Amerikos. Juk jie čia
turėjo šimtus šnipų ir Wa-
šingtono valdžia davė
tiems šnipams pilną laisvę
šnipinėti. Be to, rusai pa-
sigabeno daug mokslininkų
iš Vokietijos ir davė jiems
karališkas gyvenimo sąly-
gas, kad tik jie dirbtų So-
vietų naudai. Taigi turėda-
mi vokiečių mokslininkus,
rusai galėjo atominę bombą
pasigaminti. Jeigu jie ne-
butų galėję šito padaryti,
tai jie būtų paskutiniai glu-
šai. Tas tačiau nereiškia,
kad jie gali susilyginti su
Amerika, kuri jau keturis
metus atominę energiją
praktikuoja.

—Olrail, Maik, daleis-
kim, kad ruskiai turi pavo-
gę tokią bombą iš Ameri-
kos; bet pasakyk, kokiam
biesui jie ją susprogdė?

—Tam gali but du tiks-
lai, tėve. Visų pirma, pa-
sigaminę tokią bombą, ru-
sai norėjo žinoti, ar ji tikrai
sprogsta. Gal vokiečių mok-
slininkai juos apgaudinėja?
Taigi tuo tikslu jie ir nu-
sprendė ją išbandyti. Kitas
tikslas, tai pagąsdinti Ame-
riką ir kitus savo priešus,
kad jie Rusijai per daug ne-
sipriešintų.

—Olrail, Maik, dabar aš
jau spakainiau miegosiu.

Biznieriams geriausia vie-
ta pasikelti "Keleivyje."

Pensijos Kapitalistams

Plieno, gumos, automobi-
lių ir k. darbininkai reika-
lauja senatvės pensijų.
Įmokėjimus į pensijų kasą,
pagal plieno unijos reikala-
vimą, turėtų mokėti darbdar-
viai. Į tą reikalavimą plie-
no kompanijų kalbėtojai
atsakė, kad, jei įmokėjimai
į pensijų kasą bus daromi
darbdavių, tai nukentės
darbininkų "savigarba."

Žinoma, darbininkų "sa-
vigarbai" nebutų jokio nuo-
stolio, jei kapitalistai dary-
tų įmokėjimus į pensijų ka-
są, nes, pagal teisybę, ar
įmokėjimus darys kompani-
jos ar patys darbininkai,
faktiškai tie įmokėjimai bus
pačių darbininkų uždirbti,
įmokėjimų iškašiai bus da-
lis gamybos išlaidų. Su "sa-
vigarba" ir panašiais daly-
kais įmokėjimų budas netu-
ri nieko bendra. Reikalas
eina tikrai dėlto, ar darbi-
ninkai turi teisę turėti už-
tikrintą senatvę, ar ne?

Pensijos plieno pramonė-
je nėra naujas dalykas. Vi-
si stambių kompanijų
aukštieji pareigūnai, sulau-
kę senatvės, gauna pensijas.
Ir gauna riebias pensijas, o
ne grašius. Štai keletas pa-
vyzdžių.

United States Steel, stam-
biausioji plieno kompanija,
savo aukštiesiems pareigu-
nams, Irving Olds, Anders
M. Voorhees ir Benjamin F.
Fairless, sulaukus jiems 65
metų amžiaus, mokės kas-
met po 50,000 dolerių pen-
sijos! Pinigai pensijoms
bus imami iš kompanijos
kasos. Tie patys pareigu-
nai dalyvauja "pensijų pla-
ne," arba yra užsitikrinę
savo papildomas senatvės
pensijas ir savo įmokėji-
mais. Jų ir papildomos se-
natvės pensijos yra įspudin-
gos: vienas gaus papildoma-
mai 26,537 dolerių, kitas
20,323 dolerių, o trečias
13,815 dolerių per metus.

Bethlehem Steel kompa-
nija savo pirmininkui, A.

B. Homer'ui, moka algos
per metus \$263,280, o kada
jis sulauks 65 metų am-
žiaus, jis gaus senatvės pen-
sijos per metus 110,460 do-
lerių ir visa jo pensija bus
mokama iš kompanijos pi-
nigų, jis pats prie savo pen-
sijos užtikrinimo neprideda
nė cento. Toje pačioje
kompanijoje yra 13 aukštų
pareigūnų, kurie senatvėje
gaus po 20 tukstančių dole-
rių senatvės pensijos per
metus. Trys tos kompani-
jos pareigūnai jau gauna
pensijas, vienas \$25,668, ki-
tas \$27,168 ir trečias \$76,-
968 per metus.

Allegheny-Ludium Steel
kompanijos pirmininkas,
Hiland G. Batchelder, kal-
bėdamas New Haven,
Conn., fabrikantų suvažiā-
vime, sakė, jog socialinis
draudimas ir pensijų mōkė-
jimas senatvėje yra "grynai
socialistinis" išmisas.

Bet kada tas pats Hiland
G. Batchelder pasitrauks iš
pirmininkavimo savo kom-
panijoje, sulaukęs 65 metų,
kompanija jam mokės per
metus po 40,000 dolerių bė-
gyje 10 metų, už jo "patari-
mus" tai kompanijai, kitaip
sakant, mokės pensiją. Tos
kompanijos vice-pirminin-
kas, E. B. Cleborne, gaus po
12 tukstančių dolerių per
metus bėgyje 10 metų irgi
už "patarimus," o tikrumo-
je pensijos. Kitas vice-pri-
mininkas, K. J. Hanley, ga-
us senatvės pensijos per
10 metų po 10,000 dolerių
kasmet; dar kitas vice-pir-
mininkas, F. B. Lounsberry,
gaus po 14,000 dolerių per
metus senatvėje, bėgyje 10
metų. Tos kompanijos se-
natvės pensijos jos aukštie-
siems pareigūnams yra va-
dinamos "patarėjų algo-
mis." Jei senatvės pensijos
ir socialinis draudimas yra
socializmas, tai tos kompa-
nijos viršūnėlė, free enter-
prise karšti šalininkai, yra
tikrų tikriausieji "socialis-

tai." Jei jie numirtų, po 65
metų amžiaus, ir negautų
progos per 10 metų imti sa-
vo pensijas, tai pensijos, po
10,000 dolerių metams, ten-
ka jų įpėdiniams.

Jones and Laughlin Steel
kompanijos pirmininkas,
Ben Morrell, pasitraukęs iš
darbo kompanijoje 1953 me-
tais gaus 25,000 pensijos
per metus. O jei pasilik-
s dirbti dar penkis metus, tai
jo pensija bus pakelta iki
35 tukstančių dolerių per
metus. Visa ta pensija bus
mokama iš kompanijos pi-
nigų.

Wheeling Steel kompani-
jos pirmininkas, William
W. Holloway, ir preziden-
tas, Archie J. McFarland,
gali pasitraukti sulaukę 65
metų arba sulaukę 70 metų.
Jiems, pagal ištarnautą lai-
ką, bus mokamos ir pensi-
jos. Jų pensijos priklauso
nuo algos, o algos jie gauna
po 75 tukstančius dolerių
per metus.

**Youngstown Steel and
Tube** kompanijos pirminin-
kas, Frank Purnell, pasi-
trauks ant pensijos su 18,-
000 dolerių metinės pensi-
jos, mokamos iš kompani-
jos pinigų.

Crucible Steel kompanija
užtikrina savo prezidentui,
W. H. Colvin, 7,500 dolerių
metinės pensijos, pirminin-
kui, W. P. Snyder, 7,212
dolerių metinės pensijos ir
vice - prezidentui, R. E.
Christie, 7,500 dolerių me-
tinės pensijos. Visi tai iš
kompanijos pinigų.

Armo Steel kompanijos
pirmininkas, Charles R.
Hook, gaus senatvės pensi-
jos po 25,000 dolerių kas-
met. Dabar ir pats presi-
dentas primoka savo įnašus
į pensijos kasą, bet iki
1945 metų jis į senatvės
pensijų kasą nemokėjo nie-
ko.

National Supply kompa-
nijos pirmininkas, A. E.
Walker, gaus po 25,000 do-
lerių senatvės pensijos per
10 metų. Pensija bus mo-
kama iš kompanijos kasos.
Kompanija turi ir papildomą

ma "pensijų planą," kurs
užtikrina pirmininkui dar
12,000 dolerių papildomos
metinės pensijos.

Iš kitų kompanijų pažy-
mėtina, jog American Steel
Foundries pirmininkas,
Thomas Drever, gaus meti-
nės senatvės pensijos po
17,474 dolerių.

Sharon Steel kompanija
savo pirmuinkui, Henry
A. Roemer, mokės senatvės
pensijos po 7,902 dolerių
kasmet.

Republic Steel kompani-
jos pirmininkas, T. M. Gird-
ler, gaus senatvės pensijos
po 50 tukstančių dolerių
per metus, o tos kompanijos
prezidentas C. M. White ir-
gi gaus po 50,000 dolerių
per metus.

Inland Steel kompanija
turi du "pensijų planus,"
pagal vieną pensijas mokės
kompanija, o pagal kitą į
kasą moka ir busimieji pen-
sininkai. Tos kompanijos
pirmininkas, Clarence B.
Randall, gaus per metus se-
natvės pensijos po 19,716
dolerių.

Taip atrodo senatvės pen-
sijos stambiesiems "laisvo-
jo" kapitalizmo zubrams,
kurie taip širdingai rupina-
si darbininkų "savigarba,"
kad ji kartais nenukentėtų
nuo senatvės pensijų. Tų ka-
pitalistinių pinigų "sa-
vigarba" betgi visai nenu-
kencia, kada jie turi užtik-
rintą savo senatvę, turi iš-
pustas algas ir turi drąsos
pasirodyti publikai, kaipo
švarutėliai "free enterprise"
apaštalai, be jokių pensijų
ir be šešėlio "socializmo."

Apie "socializmą" nese-
nai kalbėjo ir vienas aukš-
tas bažnyčios pareigūnas,
Bostono arkivyskupas Cush-
ing. Jis sakė, kad įvedini-
mas priverstino draudimo
ligoje būtų socializmas, na,
o tas dvasiškis yra "prieš
socializmą," todėl jis yra ir
prieš draudimą ligoje. Vi-
są savo tą antisocializmą
arkivyskupas pridengė
šventablyvais žodžiais, už-
versdamas akis į dangų, lyg
kalbėtų ne kaipo farizėjus.

bet iš širdies gelmių.
Panašių farizėjų yra vi-
sose stambiose kompanijo-
se, kurių viršininkai pripa-
žįsta ir senatvės pensijas ir
socialinį draudimą, bet
TIKTAI SAU.
Darbininkas.

Žinios iš Anglijos

Likviduojami Hosteliai

Esamomis žiniomis, šį ru-
denį bus daug likviduota
žemės ūkio darbininkų hos-
telų, nes jų aparato išlai-
kymas duodas nemaža nuo-
stolių vyriausybei. Hoste-
lių gyventojai DP bus su-
kelti į dar paliekamus hos-
telius, be to bus skatinami
apsigyventi privačiuose bu-
tuose ir net busias pasiuly-
tas darbas kitose industri-
jos šakose. Miestų pramo-
nėje darbų netrūksta, ta-
čiau apsigyvenimui rasti
kambarį yra nepaprastai
sunku.

Netrukus bus smulkiau
žinomi šios reformos rezul-
tatai.

Pakelti Tekstilės Darbinin- kų Atlyginimai

Anglija turi geriausią ir
placiusią tekstilės pramo-
nės pasaulyje, į ją ypatingai
pokariniu laiku atkreiptas
didelis dėmesys, kaip į
svarbią jos gaminių ekspor-
to šaką. Tekstilėje didelis
nuosimtis dirba DP moterų
ir vyrų. Darbu joje ge-
riausiai patenkinti nei dir-
bantieji kur kituose darbuo-
se.

Nors anksčiau buvo pa-
keltas atlyginimas, bet at-
sižvelgiant į brangų pragy-
venimą, darbininkams atly-
ginimą pakėlė dar 10 šilini-
gų savaitėje.

Daugelio pramonės gami-
nių kainos yra žymiai kritu-
sios nei anksčiau buvo ir
atrodo, kad jos dar truputį
sumažės.

Jonas Alksnėnas.

Beliko Vienas Lietuvių Laikraštis

Neseniai "Keleivyje" bu-
vo rašyta, kad dar Vokietij-
joje yra likę du lietuvių
tremtinių laikraščiai. Ta-
čiau gyvos emigracijos pa-
sėkų dėka, nepaprastai su-
mažėjus skaitytojams, rug-
šėjo 3 d. jau ir savaitraštis
"Žiburiai" sustojo ejęs. Te-
liko tik vienas, savaitėje du
kart išeinąs, "Lietuvis."

J. J-tis.

JUOKAI

Matematika

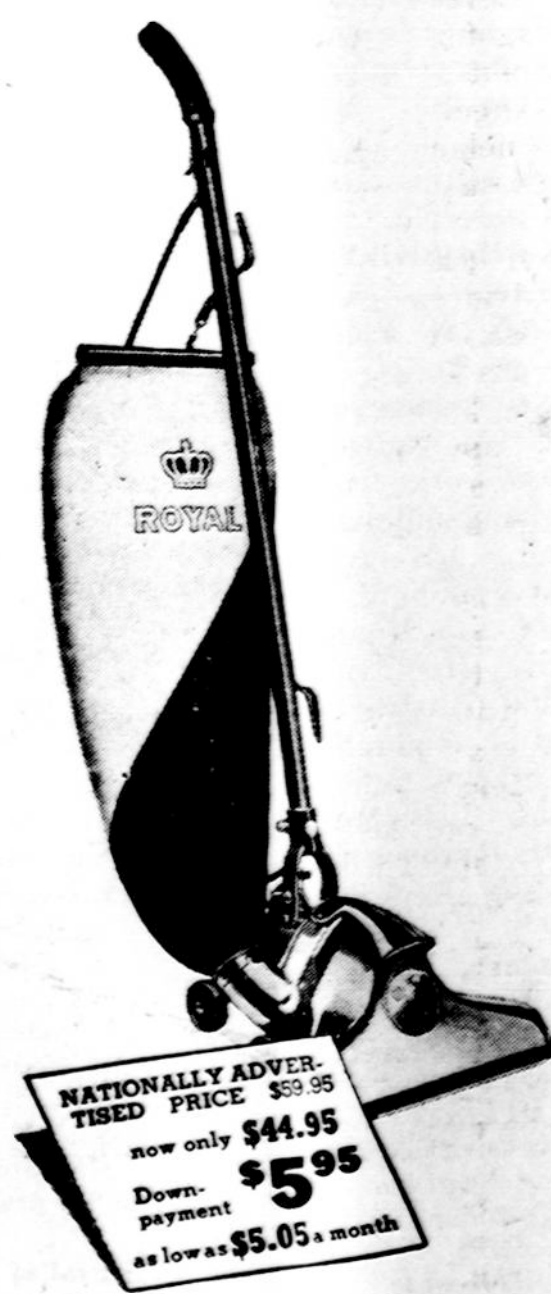
Du žuvininkai juroje su-
siginciojo, kuris iš jų geriau
geriau žino matematiką.
Ginčias ilgai niekaip neta-
laivuko kapitonas pasiūlė
ginčą išspręsti praktiškai.
Jis pasiūlė abiem žuvinin-
kam išspręsti tokį uždavinį:
Mes pagavome 500 svarų
menkių, parvežėme jas į
uostą ir pardavėme po 8
centus už svarą, kiek pinigų
mes uždirbome?

Abu žuvininkai pradėjo
tą galvosukį spręsti, bet nei
vienas nei kitas nepriėjo ga-
lo. Pagaliau vienas pašau-
kė kapitoną ir sakė:
—Pakartok tą uždavinį,
aš kažkur susimiksiu.

Kapitonas pakartojo, o
žuvininkas sakė:

—Ak šitaip, aš dabar su-
prantu. Tu sakei, kad mes
pagavome 500 svarų men-
kių, o aš norėjau išaiškinti,
kiek gautume už 500 svarų
silkių. Dėlto man niekas ir
neišėjo iš to skaičiavimo.

Pakalbinkite kaimynus ir
draugus užsisakyti "Kelei-
vį." Kaina metams \$3.

NATIONALLY ADVER-
TISED PRICE
now only \$44.95
Down-
payment
as low as \$5.05 a month

AT BOSTON EDISON SHOPS
AND ELECTRICAL DEALERS

spartus

stiprus, didėlagreitis, ilgametis
motoras ir moksliškai suplanuotas
vėžinys padaro labai stiprų čiul-
pimą.

parankus

tiekamai nustatomas ziočių aukš-
tis užtikrina lengvą kilimų valy-
mą, nežinint kaip jie stori. Plati
kreipio gerklė palengvina ištušti-
nimą.

tikslus

vienodas čiulpinimas per visas at-
daras žiotis; šviesa apšviečia vie-
tą prieš žiotis.

lengvutis

ilgai laiko, pats pasitapa.

PASIRINK

ROYAL

geram darbui!

PASIRINK

ROYAL

gerai vertei!

Siaubingos Deportacijos

1948 metų gegužės 22
Dienos Trėmimai

1948 metų gegužės 22 d. yra viena iš tragiškiausių Lietuvos istorijoje. Lietuvių tauta neteko viena diena daugiau kaip 100,000 gyventojų. Ir taip eina trėmimai vienas paskui kitą:

1945 metų rugsėjo mėnesį, toliau sekė 1946 m. vasario 16 d. trėmimas, 1947 m. gruodžio 19 d., 1948 m. gegužės 22 ir pagaliau 1949 m. kovo 24-27 d. ir birželio mėnesio trėmimai.

Ties šiais paskutiniaisiais trėmimais ir noris daugiau sustoti, nes pirmieji yra daugiau ar mažiau aprašyti.

Gegužės 22 d. trėmimas yra skaudesnis už visus ankstesnius trėmimus. Jis buvo parengtas su visu bolševikiniu skrupulumu, su daug didesniu, nei 1941 metų trėmimas.

Renka Žinias

1948 m. kovo mėnesio pradžioje visuose Lietuvos valsčiuose pasirodė rusų karininkų grupės. Jų skaičiai svyravo tarp 10-20 valsčiuose, o miestuose, pagal gyventojų skaičių, jų buvo daug daugiau. Šie karininkai kažką dirbo užsidarę nepaprastai slaptai, neprišdami net ir pačių patikimiųjų vietinių komunistų. Buvo aišku, kad sudarinėja kažkokius sąrašus. Pasklido gandai, kad yra ruošiami mobilizaciniai planai, nes netrukus bus karas. Jie sukelė daugeliui entuziazmo, nes nieko Lietuvoje taip nelaukiami, kaip karo. Turi būti pasibaigėta žmogaus padėtis, jei kare ieško išsigelbėjimo. Greitai visi karo entuziastai turėjo nusivilti, nes visi pajuto, kad bolševikai ruošia naują didžiulį masinį trėmimą.

Rusų karininkai pradėjo slankioti po kaimus, apklausinėdami vietinius gyventojus. Žinios buvo renkamos apie visus gyventojus ir nebuvo galima spręsti, kurį palies vežimas. Nė vienas gyventojas nebuvo apklaustas tiesiogiai. Apie kiekvieną žinią buvo renkamos iš jo kaimynų. Svarbiausieji žinių tiekėjai buvo vietiniai užmaskavę šnipai ir stribai. Pastarieji yra suinteresuoti, kad dažniau ir daugiau išvežtų, nes rusai leidžia jiems trėmimo dienomis prisigrobtį turto. Dažnai tenka girdėti stribų pasikalbėjimai: "O, kad greičiau tremtų, jau nebeturėtų valgyti," ar: "Tai privalgysime, kai tremis, geriau kaip šventą dieną." Nors stribai nujaučia dieną, kada įvyks trėmimai, bet jie

jokiu būdu nesiims žmones perspėti.

Gyventojų nuotaika labai krito. Visi slankiojo kampas iš kampo. Viskas buvo nemyla, o darbas išrankytas krito. Gyventojai, išgirdę masinių užimam, viską metę bėgdavo į mišką slėptis. Naktim niekas nemiegojo namie. Vieni išsikasę slėptuves miegojo pasislėpę žemėse, kiti pas kaimynus, kuriuos jautė, kad trėmimas nepalies. Daugiausia eidavo į mišką.

Naktimis vyrų, moterų ir vaikų knibždėjo pilni miškai. Sunku atpasakoti šiurpus vaizdas, kada naktim moterys ir vaikai lyjant sušalę turėjo tunoti po medžiais.

Daugelis vaikų pradėjo sirgti. Padėtis buvo daugiau nei tragiška, bet išiečiai nebuvo: reikėjo slėptis, jei nenorėjai badu Sibire mirti.

Vargina Žmones Gandai

Bolševikai pajutę, kad žmonės yra labai sujudę, tyčiom pradėjo skelbti, kad trėmimų daugiau nebebus ir visokiais būdais stengėsi žmones suraminti, sakydami, kad tyčiom "banditai" gąsdina. Kad susilpnintų žmonių budrumą, jie tyčiom retkarčiais vėl paleisdavo gandas, kad tą ir tą dieną trėmimai bus. Visų nervai nepaprastai įsitempdavo tą dieną. Už kiek laiko tie patys stribai vėl paleisdavo gandas, kad vėš. Nuo to žmonės pervargdavo, pasidarė apatiški; kiti pradėdavo galvoti: Kodėl mane turi butinai vežti. Ypač sunku buvo žmonėms su mažais vaikais slėptis. Daugelis gyventojų pradėjo vėl namie nakvoti. Prieš trėmimą bolševikai visus tremiamuosius apiplėšė, išreikalavdami iš jų mokesčius, kurių suma siekė daugiau nei 20,000 rublių, ir iėga privertė išpirkti valstybinę paskolą. Tik po to tuos žmones ištrėmė.

4-5 dienomis prieš trėmimą buvo mobilizuotos visos mašinos, kurias mobilizavo neva kariuomenei pervežti valyt miškam. Bet svarbiausias tikslas buvo noras tik įgaudinti vietinius gyventojus, kad miškuose nesislėptų.

Baisioji Diena

Atėjo baisioji trėmimo diena. Dar saulei nešvitus, MVD "operatyvinės" grupės apsupo tremiamosios šeimos namus, ir stiprūs buožių smugiai į duris prikelė išsigandusius nelaiminguosius iš lovų. Į vidų įsida verždavo 5-10 rusų, lydimų

Taip atrodo "Noronic" laivo viršus po gaisro, kuriame žuvo virš 200 žmonių Toronto uoste. Gaisrininkai ilgai ieškojo laivo degėsiu ir apdegusių keleivių lavonų.

vieno stribio. Patikrindavo, ar visi šeimos nariai yra namie, perskaitydavo kažkokį sąrašą, kad tas ir tas pilietis yra dešimčiai metų ištremiamas į Sibirą. Už ką ištremiamas, nebuvo nurodoma. Ištremiamiesiems neva buvo leidžiama pasiimti maisto ir drabužių daugiau nei 100 kilogramų, tačiau tikrumoje tai priklausė nuo operatyvinės grupės viršininko nuotaikos. Buvo atsitikimų, kad perplaudavo duonos kepalą pusiau ir leido pasiimti tik atrežtą kedalo pusę, sakydami: "Tau ir to greitai nebereikės."

Trėmimo vaizdai nepaprastai baisūs. Visur pilna rusų kariuomenės. Girdėti moterų ir vaikų klyksmai. Sen ir ten matyti gaisrai. Girdėti stiprūs šaudymai, kada rusai ir stribai apšaudydavo bėgančius slėptis žmones.

Rusai buvo duotas įsakymas šaudyti net moteris ir vaikus, jei tik pamatys juos bėgančius.

Sužeistiem kai kada buvo suteikta pagalba ir veždavo į ligoninę, bet tai nepaprastai retai. Dažniausiai sužeistiem nebuvo suteikta jokios pagalbos, nors buvo sužeistų ir vidurius. Sakysim, Tomkevičius, slapikų kaimo, Seirijų valsčiaus, Alytaus apskrities, mirė pakeičiant neaprašomose kančiose. Reikia pabrėžti, kad daug žmonių, ypač tie, kurie buvo patekę į rusų rankas, tyčiom bėgo, nors matė, kad nepabėgs, nes vilties išbėgti nebuvo; tačiau jie bėgo, nenorėdami palikti savo tėvynės ir norėjo čia mirti, negu mirti neapkenčiamoje rusų žemėje.

Stribų Siautėjimas

Nelaimingiesiems dar besirušiant į kelionę, iš kurios jie gal jau niekuomet negrįš, stribai pradėdavo "turto suvisuomeninimą"—daužyti langus, draskyti šventųjų paveikslus, laužyti baldus, deginti bites, griauti pečius. Grobdavo tiesiai iš šeiminių rankų daiktus, nešdavo slėpti, kad kitą dieną atėję galėtų susirinkti tuos daiktus, kuriuos iš nelaimingųjų pačių liudniausiu jų gyvenimo momentu buvo išplėšę stribai. Iš nelaimingųjų šaipydavos: "Ko verkiat—baltos meškos jus nuramins," arba: "Niekas, meškos ten išgyvena ir jūs išgyvensite."

Keikdavo ir vis ragindavo gyventojus greičiau išsinešinti, nes tuo būdu dau-

giau turto atliktų stribams. Kai žmonės pasirodė, juos veždavo jų pačių arkliais į miestelį, kur iš anksto budavo paruoštas spygliuotom vielom aptvertas gardas, į kurį suvarydavo nelaiminguosius. Kartu į miestelį išvairdavo ir gyvulius, kurių baubimas maišėsi su moterų raudomis ir rusų keiksmams.

Gegužės 22 d. trėmimas vyko smarkiai lyjant. Neapaprastos kančios buvo ty motinų, kurios su vaikais šalo miške, bet dar nepaprastės buvo ty motinų, kurios su vaikais pateko į tą gardą ir turėjo gulti į purvą išmėndžiotą daugelio kojų, kartu su vaikais ir laukti kitos dienos ryto.

Kitą rytą, ant greitujų, buvo sudaromos bylos. Šaukdavo iš eilės gyventojus ir versdavo pasirašyti, kad savu noru išvyksta, bėgdami nuo "banditų."

Visi tie, kurie sutiko pasirašyti,—jų buvo mažai,—buvo apgyvendinti Sibire lengvesnėse sąlygose, kiti visi blogesnėse. Paskui atvažiudavo mašinos, visi tremtiniai suvaromi į jas ir išvežami į geležinkelio stotis, kur stovėdavo jau paręngti vagonų ešalonai su spygliuotomis vielomis ant vagonų langelių. Iš čia išveždavo nelaiminguosius į svetimą kraštą bado mirčiai.

Nesinori tikėti, kad tai įvyksta dvidešimtajame amžiuje. Visa tai matydamas, pradėdi visa širdimi nekęsti vakariečių, kurie tuo laiku sėdi prie apvalių stalų su kanibalais ir svarsto įvairias žmogaus teisės "ginti" rezoliucijas.

Su tremiamaisiais visą laiką yra elgiamasi labai žiauriai—patyčios, buožių smugiai lydi juos. Ypač žiaurumu pasižymi "katiušos" ir stribų moterys. Jos akmenimis puola, spardo, spaudo nelaiminguosius. Patys rusai stengiasi sudaryti iškilmingą, šventišką nutaiką. Išpuošę angliškais ir amerikoniškais drabužiais, vaikšto po miestą ir demonstruoja. Vakarop, po darbo, jiems prasideda balius.

Didesniuose miestuose išvežimo dieną visos gatvės užplutos raitosios milicijos, MVD mokyklų auklėtinių ir kariuomenės. Ties kiekvienu beveik namu miestuose stovi sunkvežimiai, aplink nardo melnykpuriai. Girdėti moterų ir vaikų klyks-

mai. Pasitaiko, kad žmonės šoka iš kelinto aukšto, kad užsimuštų ir išsigelbėtų.

Daugiausia buvo išvežta moterų, vaikų ir senų, viso apie 70 nuosimčių. Daugumas tremtinių buvo mažametiai ukininkai.

Pravedus statistiką rasta, kad Alytaus, Varėnos, Lazdijų apskrityse buvo ištremta 4,500 asmenų ir liko 14,000 hektarų nederbamos žemės.

Išvežimo plano vistik išpildyta tik trečdalis, nes daugumai pavyko pasislėpti.

Ypač nemalonu bolševikams, kad dauguma vyrų pabėgo. Aišku, jie padidino partizanų eiles.

"Amnestija"

Norėdami jį išvengti, bolševikai paskelbė "amnestiją" tiems, kurie pabėgo. Paskelbė "amnestiją," rašinėjo išėjusiem į partizanus, norėdami tiesiai juos pasiekti. Vieną tokį laišką Dainavos partizanų organas "Laisvės Varpas" 1948 m. gruodžio mėnesį paskelbė straipsnyje "Majoras Grišinas Laisvės Labdarys." Tai buvo Prienų apskrities MGB viršininko Grišino laiškas, rašytas Adomui Bartosevičiui, gyvenusiam Birtono valsčiuje, kuris gegužės 22 d. pabėgo rusams iš nagų. Jį rusai, apie 13 kareivių, su dviem kulakosvaidžiais vijosi apie 4 kilometrus, visą laiką apšaudydami visų ginklų ugnimi. Tačiau Bartosevičiui pavyko pabėgti ir dar tą pačią dieną paimti ginklą į rankas. Jo jaunesnis brolis Jonas, 15 metų, po kurio laiko buvo areštuotas. Per jį rusai pasiuntė jam laišką. Laišką partizanas perdavė savo dalinio viršininkui. Pasistengsim atpasakoti, kiek atsimenam, to laiško rašybinius ir minties dėimanciuokus.

"Adomas, šiandien aš sutikau Jūsų broli UONAS, kuris sėdi Ezne (Jėznas) MGB. Jis yra visas apiplėšęs ir utelėtas ir atrodo kaip kokas pabėgėlis. Aš paklausiau Jūsų brolio kodėl jis taip atrodo ir kodėl jis slapstosi. Jis man atsakė, kad bijo išvežimo iš savo krašto ir kad tu randies bandai. Apklausinejas Jūsų brolis Uonas sužinojo, kad Jūs randates bando, nes bijotes išvežimo iš savo krašto. Tarybinė vyriausybė

dovanojo tem žmonem kat-re buvo pasislepa ta diena, kada buvo išvežimas ir dabar laisviai gyvionti koki apskr. viršininkas, grauždamas iš piktumo pirštus, sakė: "Ne jis kvailas, bet mes."

Alytaus valsčiuje išvežė seną mokytoją, sirgusį širdies liga, Gavelį. Kai mokytojas turėjo lipti į mašiną, jis kreipėsi į rusus ir stribus ir išdrožė jiems daug karštų žodžių. Gale jis pabrėžė: "Vežkite, bet visų neišvežite. Bus kam atkeršyti." Jį įvertė į mašiną ir be sąmonės nusivežė.

Paruošiami Sąrašai

1947 metų rudenį per kautynes partizanams į rankas pateko gyvas Lazdijų apskrities kompartijos sekretorius Tomas Kulikauskas, kuris papasakojo, kaip vykdomi trėmimai. Patį trėmimą paruošti duoda įsakymą Maskva. Pirmiausiai valsčiuose sudaromi sąrašai trijų narių komisijos. Žinias ji gauna iš vietinių stribų ir šnipų. Toliau sąrašai persiunčiami penkių asmenų komisijai į apskritį.

Čia Sniečkus, Gedvila ir Bartaiūnas tvirtina sąrašus ir prašo Maskvos priimti netarybinį elementą ir duoti jam išgabenti transporto priemones. Už duotas transporto priemones Lietuvos TSR vyriausybė turi užmokėti Maskvos vyriausybei.

Paklauskite, ką palietė trėmimai. Visus tuos, kuriuos lietė 0054 įsakymas, išleistas dar 1941 metais, plius partizanų šeimas ir gimines, išbėgusių į vakarus šeimas, šeimas kurioje yra bent vienas narys nušautas.

Žodžiu, kiekvieną tą, kuris galėjo nekęsti tarybų valdžios.

Trėmimo Epizodai

Čia duosime keletą atskirų charakteringesnių atsitikimų, užregistruotų per vežimus. Iš Varėnos apskrities Varėnos valsčiaus buvo ištremta šeima. Ją atvežus į Vilniaus stotį buvo leista iš vagono dviem vyrams su dideliu puodu eiti vandens atnešti. Sargybinio lydimi abu vyrai atėjo prie šulinio su puopa. Jie apsimetė nemoką pumpuoti vandens. Supykęs rusas pasidėjo ginklą ir pats pradėjo pumpuoti. Vienas vyras stvėrė puodą ir visa jėga rėžė rusui galvon, taip kad šis be sąmonės išsitiesė palei šulinį. Abu vyrai laimingai pabėgo. Pasiekę savo namus, abu vyrai įstojo į partizanų eiles.

Vienas asmuo, taip pat iš Varėnos valsčiaus, seniau buvęs policininkas, atėjus bolševikams apsimetė bolševiku. 1948 m. trėmė jo šeimą. Jį, kaip "nenorma-

lų," mažiau saugojo, tad jam pavyko pabėgti ir įstoti į partizanų eiles. Varėnos apskr. viršininkas, grauždamas iš piktumo pirštus, sakė: "Ne jis kvailas, bet mes."

Iš Rumbonių bažnytkaimio, Alytaus valsčiaus, buvo ištremta, seniau areštuoto, vargonininko žmona. Vargšė moterį prieš didelį smėlėtą kalną varė pėsčią iki mašinos 3 kilometrus ir nedavė nieko pasiimti, tik mažus vaikelius, iš kurių du turėjo jį neštis ant rankų, o kiti buvo taip pat maži. Rusai ir stribai mušė buožėm ir botagais moterį, ragindami ją greičiau eiti. Tremiant nebuvo atsižvelgta į žmogaus sveikatą.

Buvo ištremta žmonių, kurie jau buvo išgulėję po keturis metus lovoje, nekeldami iš jos. Pavyzdžiui senukas Krilavičius iš Jėzno miestelio. Iš Birtono miestelio išvežė žmogų, kuris buvo jau marinamas ir pakeliui mašinoje mirė.

Buvo užregistruota atsitikimų, kad rusai, radę gimdancias moteris, palaukę, kolei įvyko gimdymas, ir įsivertę į mašiną ligonį ir naujagimį išsiveždavo.

Ypač žiaurumu atsižymėjo stribai. Pavyzdžiui, Seirijų valsčiuje esančios priegimdyto moteris pradėjo prašyti, kad paliktų bent kudiškį. Tačiau stribai nenorėjo klausyti sakydami: "Žinome, kas užaugės bus."

Kai mašinos sujudo važiuoti, Seirijų miestelio moteris vėl pradėjo prašyti, kad atiduotų vaiką. Vienas rusas pagailejo kudiškio ir, mašinai jau judant, jį numetė moterim. Alytaus mieste du stribai atėjo areštuoti moksleivio D., kuris stvėrė kują ir nukirto vieną stribą. Pastvėrė jo automata, tačiau jis nešovė. Tada moksleivis pradėjo bėgti, bet rusai pasėdė jį. Jam buvo iškelta byla ir jis buvo nubaustas 5 metais katorgos už pasipriešinimą policijai.

Iš Leipalingio miestelio buvo ištremtas buvęs nepriklausomybės metais kumetys, vokiečių laikais gatvės šlavikas Jonas Kristapavičius. Jo sunui pavyko pabėgti. 1948 m. trėmė jo šeimą. Jį, kaip "nenorma-

ELTOS Biuletenis.

MES ATLIEKAM ...

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- ◆ BIZNIO KORČUKIŲ
- ◆ SPAUSDINTŲ VOKŲ
- ◆ LAISKŲ SU ANTGAVALIAIS
- ◆ BET KOKIAI PRAMOGAI BILJETŲ
- ◆ PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Angliškai - Lietuviškas Žodynas

Dručiai apdarytas juodais apdais su aukso raidėmis, 400 puslapių turinio nuo A iki Z, parankaus 4" x 5 1/2 formato, kaina \$3.00.

Žodynas išleistas Europoje, jo autorius yra A. Herblitas. Galima gauti "Keleivio" knygyne.

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

KIPRAS BIELINIS APSIGYVENO BOSTONE

Sį pirmadienį drg. Kipras Bielinis iš New Yorko atvyko į Bostoną, kur keta ir apsigyventi. Į Ameriką drg. Bielinis atvažiavo rugs. 19 d. laivu "General Hersey" ir per savaitę laiko viešėjo pas Brooklyno draugus, buvo sustojęs pas drg. A. Zilinską. Praeitą penktadienį Brooklyno LSS 19 kuopa buvo suruošusi drg. Bielinui priimtuves ir susipažinimo vakarėlį.

Drg. Bielinis atvyko į Ameriką "Keleivio" įstaigos kviečiamas ir dirbs mūsų įstaigoje.

Drake'ai išvyko Floridon

Mūsų skaitytojai Fr. Drake'ai, kurie per vasarą gyveno Nantasket byčiuose, šią savaitę išvyko Floridon, Miami miestą, kur jie turi nuosavus namus. Laimingos jiems kelionės.

CAMBRIDGE ISIKURĖ AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SKYRIUS

Cia suorganizuota Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius. Susirinkimas įvyko Lietuvių Katalikų Klubu svetainėje, sekmadienį rugsėjo 18 d. Valdyba išrinkta pirm. A. Zaveckas, vicepirm. J. Andrews, prot. rašt. B. Jakutis, fin. rašt. K. Pilkonis, išd. S. Luinis.

Mūsų kolonija rengiasi įstaigoje lankėsi tolimos viešnios iš Wisconsin ir Indiana valstijų. Buvo apsilankiusi drg. Barbara Gurskienė, ilgametė "Keleivio" skaitytoja, rėmėja ir moterų skyriaus bendradarbė, ir kartu su ja buvo apsilankiusi Mrs. K. Geachas su dukterimi Viola iš Gary, Ind. Viešnios sustojo So. Boston pas Benzevičius.

Rengiasi siųst delegatus ir finansų išdą sudaryt dėl lėšų padengimo atstovam ir mūsų tautai pagalbą suteikt.

Nutarė rengti Whist Partę. Komisija išrinkta K. Pilkonis ir P. Radaitis. Visas susirinkimas pasizadėjo

darbuotis, surinkti daiktų bei aukų dėl parengimo. Tas parengimas įvyks šeštadienį pabaigoje spalio (October) mėnesio.

Nutarta kreiptis su laisvais prie visų Cambridžiaus organizacijų, kviečiant į didelį darbą mūsų tautos labui.

Ateinantis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio (Oct.) 16 d. 3:30 val. po pietų, toje pačioje vietoje. Tągi visi, broliai ir sesers lietuviai, į didį mūsų brangios tautos darbą.

Rašt. B. Jakutis.

LANKĖSI VIEŠNIOS

Praeitą šeštadienį mūsų įstaigoje lankėsi tolimos viešnios iš Wisconsin ir Indiana valstijų. Buvo apsilankiusi drg. Barbara Gurskienė, ilgametė "Keleivio" skaitytoja, rėmėja ir moterų skyriaus bendradarbė, ir kartu su ja buvo apsilankiusi Mrs. K. Geachas su dukterimi Viola iš Gary, Ind. Viešnios sustojo So. Boston pas Benzevičius.

Lawrence Motina Nužudė Du Savo Kūdikius

Praeitą ketvirtadienį Lawrence įvyko baisi tragedija. Mrs. Silvia Gulla, 35 metų motina, išėjusi iš proto, nuskandino vonioje du savo kūdikius, aštuonių metų mergaitę Joan Marie ir 4 mėnesių dukrą Marilyn. Skrodimas parodė, kad abu vaikai mirė nuo užtroškimo vandenyje. Motina, nužudžiusi savo vaikus, pradėjo prašyti kaimynų, kad parkvieštų iš darbo jos vyrą Patricką ir kada vyras grįžo namo, jis rado motiną isteriką, o vaikučius jau negyvus.

Motina vaikų žudėtoja dabar padėta į ligoninę ištyrimui jos proto. Jei pasirodytų, kad ji yra atsakomyje už savo veiksmus, jai bus iškelta byla už dvigubą žmogžudystę. Nužudytieji vaikai palaidoti šį pirmadienį dalyvaujant didelei miniai žmonių.

Ta baisi tragedija sujaukino visą Lawrence ir ypač artimuosius Gulla kaimynus, kurie visi gerai pažinojo Gulla šeimą.

CAMBRIDGE SLA SUSIRINKIMAS

SLA 371 kuopos narių susirinkimas įvyks ateinančią sekmadienį, spalio (Oct.) 3 d., Cambridge Lietuvių Piliečių Klube, 823 Main St. Pradžią 7 val. vakare. Labai svarbu, kad dalyvautų visi kuopos nariai. Bus renkami delegatai į SLA apskrieio suvažiavimą ir reikės aptarti kitus svarbius reikalus.

Valdyba.

Jonas Stevensonas Nupirko Vistų Ukį

Jonas Stevensonas, per ilgus metus turėjęs Randolphe modernią vistų ukį, bet vėliau jį pardavęs ir išvykęs Floridon, šiomis dienomis vėl atvažiavo į Massachusetts ir to paties Randolphe apilinkėję nupirko vistų ukį savo sūnui. Padėjęs jam įsikurti, mūsų Jonas vėl grįš Floridon, į Miami, kur jis turi nuosavus namus ir kur dabar gyvena jo šeima.

Pakalbinkite kaimynus ir draugus užsakyti "Keleivį." Kaina metams \$3.

SOCIALDEMOKRATŲ SUSIRINKIMAS

Šį šeštadienį, spalio 1 d., 6 val. vakare, "Keleivio" patalpose įvyks LSS 60 kuopos narių susirinkimas. Visi nariai kviečiami būtinai dalyvauti, yra labai svarbių reikalų aptarti.

Valdyba.

Jau Renka Delegatus į Lietuvų Kongresą

So. Bostono Sandaros kuopa jau išrinko delegatus į Amerikos Lietuvių Kongresą. Delegatus siūnia ir Sandaros apskritis, o kitos Bostono lietuvių organizacijos jau telkiasi rinkti delegatus. Bostono lietuvių organizacijų delegatų sąrašas bus paskelbtas vėliau.

Praeitą ketvirtadienį A. L. Tarybos Bostono skyrius laikė savo posėdį, kuriame buvo aptarti su Amerikos Lietuvių Kongresu susiję klausimai. Nutarta kreiptis į visas vietines organizacijas, kad jos savo susirinkimuose aptartų reikalą dalyvauti Amerikos Lietuvių Kongrese New York'e lapkričio 4-6 dienomis ir kad paskirtų aukų Lietuvos vadavimo reikalams kongreso proga.

LDD 21 KUOPA RENGIA WHIST PARĘ

Lietuvių Darbininkų Draugijos 21 kuopa rengia Whist Partę, spalio 15 d., šeštadienį vakare, So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos svetainėje. Prašom pasislyti iš anksto laiką ir atsilankyti. Bus dalijamos dovanos, o šeiminkės jau telkiasi svečius pavaisinti.

Rengėjai.

Mirė Antanas Kengrys

Praeitą savaitę, rugsejo 19 dieną, South Boston mirė Antanas Kengrys, apie 55 metų amžiaus. Palaidotas rugsejo 22 d., Kalvarijos kapinėse. Velionis buvo žinomas veikėjas vietos organizacijose. Apie tris savaites prieš tai mirė jo brolis Juozas.

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korporacijos metinis "Piknikas Po Stogu" ir šurum-burum įvyks ateinančią sekmadienį, Octoberio 2 dieną, didžiulėje Brockton Fair Grounds Exposition Hall, Brocktone. Tai bus paskutinis šios vasaros didelis suvažiavimas, kuriame suvažiavę jauni ir senesni kartu galės pasilinksinti, nes programa yra įvairi. Bus Worcesterio lietuvių būbų ir trimių orkestra, vadovaujant gražuolei, Drum Majorette Julia Sinkavičiutei (Miss Lithuania of New England of 1949); šokių kontestai su gražiomis dovanomis kontestų laimėtojams. Taipgi bus nematytos lietuviškuose piknikuose boksinių mėgėjų rungtynės. Apart to, bus traukimas 8 puikių laimėjimo dovanų ir 8 įžangos dovanų.

Taigi susitiksime Lietuvių Radio Korporacijos "Piknikas Po Stogu" šį sekmadienį, Oct. 2-rą, Brockton Fair Grounds, Brocktone. Worcesterio Drum Corps maršuos po Montello lietuvių apgyventas gatves, prieš dalyvavimą pačiam piknikui.

Rep.

ATSISAUKIMAS

Lietuvai Remti Draugijos Centro Valdybos Atsisaukimas į Naujosios Anglijos Lietuvius

Worcesterio Lietuvai Remti Draugija, sudaryta iš vietos lietuvių septynių draugijų ir klubų, spalio 10 d., 1940 m., šaukėsi lietuvių organizacijas dalyvauti suvažiavime, kurio tikslas subendrinti veikimą kovai su Lietuvos nepriklausomybės priešais bei su jos pavergėjais.

Suvažiavimas įvyko sausio 26 d., 1941 m., Lietuvių Ukės Klubu salėje, 12 Vernon St., Worcesteryje. Suvažiavime dalyvavo 34 lietuvių organizacijų 78 delegatai ir 10 pavienių veikėjų ir nutarė sudaryti centrinį komitetą iš 21 atstovo. Į jį įėjo: A. Kriaučialis, A. Janušonis, J. Tuinila, J. Samsonas, J. Dvareckas, V. Anestis, J. Kiškis, B. Simokaitis, J. Kyba, A. Matjoshka, B. Kontrimas, Mrs. Vasiliauskienė, Ramanauskas, Stasiulis, Ruskey, Marcinkevicius, A. Januskevicius ir K. Mereškevičius.

Tokia buvo Lietuvai Remti Draugijos pradžia.

Jau penkeri metai kaip karas pasibaigė, tačiau jo padariniai galo nesimato. Nieko nebesakant apie tai, kad iš Lietuvos sovietai vis dar tebegabena lietuvių į Sibirą, matyti, turėdami tikslą išnaikinti visą tautą, dar vis nėra sutvarkytas tremtinių klausimas, tik pastaruoju metu atgabena jų kiek daugiau. Užtatai pasunkėjo senelių, ligonių, neturintčių galimybių išemigruoti, padėtis. Tokių yra nemaža. Jiems parama yra reikalinga greitai, gausi.

Atseit, LRD vis dar turi darbo. Jos tikslas dar nėra atsiestas. Dar toli iki atstatymo Lietuvos nepriklausomybės. Šis pagrindinis tikslas lengviau bus siekti, kai apsitvarkysime su tremtinių sunkumais, kai visus iki vieno saviškius ištrauksime iš stovyklų Vokietijoje, kai visi atsisots ant savų kojų, kai visi ims patys savo gyvenimo gerovę kurti; kai bus aprūpinti negalintieji save išlaikyti.

Dėlto nepamirškime savo karštų, nuosirdžių pasizadėjimų eiti su gyvenimo reikalavimais.

Džiugu vartyti nutarimų knygų laktus, kur aptinkame: A. L. Tarybai \$500, BALF \$2,1666, International Rescue Relief Committee \$550; pasiūsta 106 paketai už \$831. Be to, paskiri skyriniai siuntė siuntinius. Vienas skyrinių per metus turėjo \$3,656 pajamų ir \$3,300 išlaidų, ir taip toliau.

Juk tai tikrosios lietuvių širdies darbas savo tautiečių likimui palengvinti.

Arba vėl: 1941 m. seime dalyvauja 34 organizacijų delegatai, 1942 m. — 27, 1943—31. Liudna, kad 1946 m. bedalyvauja 13 organizacijų, 1947m.—10.

Atgaivinkime veiklą. Skelbkimės ką dirbą. Darbas tebeina, reikia ti kiti pagyvinti. Atmetę kasdieninius rūpesčius dar kiek padirbkime. Kurie privargome, pasiėskokime, kas mūsų Tėvynės labai pavaduotų. Raginkime, veskime taip sėkmingai eituoju keiliu. Siųskite savo darbus, savo nuotaikas, sunkumus centrui. Sykiu dirbdami gi-

lesnę vagą, ilgesnį barą išvaysime.

Neturis artimųjų ar palieges senelis-senelė bei suvargusi našlė su mažais vaikais dar tebelaukia garantijų, dar ir šiandien jiems parama reikalinga, juo labiau, kad šiuo metu Vokietijoje stovyklas mažina, kitas uždaro, išskeldami tremtinius kitur.

Pagaliam tamstos, garbūs LRD nariai, patys tą reikala gerai suprantate.

LRD Centras drįsta priminti tamstom, kad rūpestiai draugijos ne tik nepasibaigė, bet šiuo metu jie dar aštresni. Centras ypatingą dėmesį kreipia į naujai atvykusius tremtinius ir prašo savo darbu prisidėti draugijos tikslams įgyvendinti.

Dirbkime—Lietuvai laisvė tikrai bus atsiesta.

Visais draugijos reikalais kreipkitės į draugijos Centrą, 99 Ward St., Worcester, Mass., arba į draugijos sekretorių Vytautą Končių, 328 E St., So. Boston 27, Mass.

Vytautas Končius, LRD Centro Sekretorius.

RADIO PROGRAMOS

Lietuvių Radio Korp. radio programas šį ateinantį sekmadienį per stotį WBMS, 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

- 1—Mickey Haberek orkestra.
- 2—Dainos.
- 3—Pasaka apie Magdute.

Po programai prašome parašyti laiškėlių ar atvirutėlių stotį WBMS, Lithuanian Program, 35 Court st. Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes norit išgirsti, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Steponas Minkus

AMELIA TATARONIS vėl atidaro MUZIKOS STUDIJAS

Balso ir Piano Pamokos.

Pamokos duodamos ir chorams. Tėvams, perkantiems muzikos instrumentų, patarnavimas nemokamai (40)

Studio 480 Boylston Street, Boston

Tel. KE 6-3571 arba AS 7-3303

GERA PROGA BIZNUI SOUTH BOSTONE

Dėl savininko senatvės South Bostonė parsiduoda drapanų krautuvė. Galima nupirkt su visu inventorium pagal urninę rinkos kainą, arba galima išnuomoti tik vieną storą. Vietina tinka: barbernei, geležiniams daiktams, Army and Navy daiktams, 5c-to-\$1 krautuvei, radijams ir televizijai, elektriniams daiktams, laikrodžiams ir aukšiniams daiktams. Geriausiaj South Bostono vietoj ir geroj Broadwės pusėj. Sužinokit "Keleivio" ofise. (41)

NAMAS PARDAVIMUI

Dėl blogos savininko sveikatos, South Bostonė parsiduoda 3 šeimynų namas, naujai apšingeliuotas, baltos sijos, tarp E ir D gatvių, ant Bolton St. 11 kambary. Kaina \$2,000. Platesnių žinių galima gauti šiuo adresu: (39) 787 E. Broadway 2-as aukštas) Tel. SO 8-5114.

Mūsų tėvų kraštas Lietuva buvo ir bus laisva. Lietuvos išlaisvinimo siekia Amerikos Lietuvių Taryba ir jos vykdomas Vajus. Paremkite tautietį, tad jos darbus!

APSIDRAUSK NUO LI-GOS IR NELAIMĖS

Už \$12 per metus gausi ligoje \$25 pašalpos savaitei Visais insurance reikalais kreipkitės į (nuo35)

BRONIS KONTRIM
598 East Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. SO 8-1761 ir
SO 8-2483

Ar Zinot Kur Ką Gauti!

Mes pranešam, kad turime mūsų krautuvė visokių mašinų išrandavimui, kaip tai Floor Sanders, Wall Paper Removers, Boat Sanders ir kitų. Taipgi turime visokių pentų, varnių, sienoms popierių, plumbing, elektros reikmenų. Pristatymas veltui. Kreipkitės.

Flood Sq. Hardware Co.
A. J. ALEKNA, Prop.
628 E. Broadway, So. Boston
Tel. SO 8-4148

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8

546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUTH Boston 1330

Tel. SO 8-2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis
OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakaro
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 diena
447 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais:
nuo 10 iki 12 ryto
495 COLUMBIA ROAD
arti Upham's Corner
DORCHESTER, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
Office Tel. SO 8-0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 7-1233 W

Tel. SO 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos
X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

18 Tremont St., Kimball Building
Kambarys 205
BOSTON. Tel. LA 3-2371
arba: SO 6-2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTŲ
IR NERVŲ LIGŲ
Daro Kraujo Patikrinimą Santuokai
VALANDOS:
Nuo 9 iki 6 kasdien.
Šventadieniais uždaryta.

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street, South Boston
Pristato toniką, vyną ir visokių rusies alų baliams, vestuvėms į namus ir sales. (-)
Savininkas:
JUOZAS ARLAUSKAS
Telephone: SO 8-3141

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI
(Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir tolimas vietas.
Saugi priežiūra, kaina prieinama
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. South Boston 8-4618

Važiuojam Visi į Lietuvų Radio Korporacijos

PIKNIKA Po STOGU. Ir Šurum-Burum

Šią Nedėlią—Octoberio 2-rą
BROCKTON FAIR GROUNDS — BROCKTONE
Gros Mickey Haberek Orkestra

Maršuos Drum Majorette Julia Sinkavich
(Miss Lithuania of N. E.—1949)

Dalyvaus Worcesterio Lietuvių Drum Corps; bus 3 rungtynės mėgėjų boksinių—3 bout amateur Boxing Exhibition; šokių kontestai su dovanom; gros populiariausia MICKEY HABEREK orkestra; ji gros šokiui, dainuos ir visus palinksmins; traukimas puikių 8 laimėjimo dovanų ir 8 įžangos dovanų; taipgi bus valgių, gėrimų, muzikos ir "good time" visiem.

Paskutinė šios vasaros proga linksmai susitikti su draugais didžiuliam "Piknikas Po Stogu." Gražios dienos dabar pasivažinėti ir atvažiuoti į gražų Brockton Fair Grounds. Kviečia visus kas myli linksmai nedėlios dieną praleist, smagiai pasilinksmit su draugais ir atsisveikint iki kitai vasarai.

Įžanga šiam puikiam parengimui tik 50c su takais

Busai išeis:

Iš So. Boston, nuo Lietuvių Piliečių Salės, E ir Silver Sts., pirmutinis 11 A. M.

Iš Cambridge, nuo Lietuvių Piliečių Salės, 823 Main St., 12-tą val. per pietus.

Iš Lynno, nuo Lietuvių Piliečių Klubu, 25 Camden St., 12:30 val. po pietų.

Steponas ir Valentina Minkai